

Riksdagens svar på regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskassor

Till riksdagen har överlämnats regeringens proposition nr 221/1997 rd med förslag till lag om ändring av lagen om försäkringskas-

sor. Riksdagen, som i ärendet mottagit social- och hälsovårdsutskottets betänkande nr 35/1997 rd, har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 27 november 1992 om försäkringskassor (1164/1992) rubriken för 7 kap., 79 § 2 mom. och 111 § 1 mom. 2 och 3 punkten,
av dessa lagrum 79 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1296/1996, samt
fogas till 8 § ett nytt 2 mom., till 83 a §, sådan den lyder i lag 1777/1995, nya 3 och 4 mom., varvid det nuvarande 3 mom. blir 5 mom., till lagen nya 83 b—83 e §, till 111 § 1 mom. en ny 4 punkt samt till 132 § nya 2 och 3 mom., varvid de nuvarande 2—5 mom. blir 4—7 mom., som följer:

8 §

— — — — —
Tillgångarna och skulderna samt intäkterna och kostnaderna för en pensionskassa som bedriver lagstadgad verksamhet skall hållas åtskilda i fråga om den lagstadgade verksamheten och annan verksamhet, så som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer.

7 kap.

Försäkringspremier, ansvarsskuld och verksamhetskaptal

79 §

— — — — —
Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som beror på framtida försäkringsfall enligt gällande förbindelser samt av övriga utgifter för dessa förbindelser, minskat med kapitalvärdet av framtida försäkringspremier. I fråga om en pensionskas-

sa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring betraktas som premieansvar också ett tilläggsförsäkringsansvar som syftar till att upprätthålla solvensen. Tilläggsförsäkringsansvaret kan användas till att täcka en förlust som uppkommit till följd av att grunderna för beräkning av ansvarsskulden ändrats samt till att täcka även andra förluster och till att nedsätta försäkringspremierna så som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer. Som premieansvar för pensionskassor som bedriver också annan än enbart lagstadgad pensionsförsäkring betraktas också sådant ansvar som är avsett för framtida förhöjningar av de försäkrades förmåner och som uppfyller de villkor som ministeriet bestämmer om (*indexförhöjningsansvar*). Enligt grunderna för detta ansvar får ansvaret inte användas till att täcka annan förlust än en sådan som har uppkommit till följd av att grunderna för beräkning av ansvarsskulden ändrats.

— — — — —

83 a §

Om pensionskassans verksamhetskaptal i fråga om verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare överskrider det fyrdubbla beloppet av den solvensgräns som avses i 83 d § 1 mom., kan den överskjutande delen under de förutsättningar som anges i nämnda paragraf med social- och hälsovårdsministeriets samtycke återbetalas till delägarna.

Till delägarna kan, i det fall som avses i 111 §, de medel som överstiger det belopp som avses i 132 § 2 och 3 mom. återbetalas, förutsatt att pensionskassan har betalt sina skulder och fullgjort alla sina övriga förbindelser.

83 b §

Med pensionskassans verksamhetskaptal i fråga om verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare avses det belopp med vilket pensionskassans tillgångar för denna verksamhet och andra därmed jämförbara förbindelser överskrider pensionskassans skulder och andra därmed jämförbara förbindelser som uppkommer i denna försäkringsverksamhet. Vid beräkningen av ansvarsskulden beaktas inte det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 79 § 2 mom. Genom förordning bestäms närmare om de poster som skall hänföras till verksamhetskaptalet. Pensionskassans tillgångar, skulder och förbindelser bestäms och värderas med beaktande av deras art enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet.

83 c §

Den solvensgräns som gäller pensionsskassans verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare skall bestämmas så att den riskteoretiskt motsvarar behovet av verksamhetskaptal för ett år, med beaktande av hur de placeringar som avser denna verksamhet fördelar sig mellan olika tillgångsslag. Om hur solvensgränsen skall beräknas och om de poster som skall hänföras till denna bestäms närmare genom förordning.

Minimibeloppet av det verksamhetskaptal som avses i 83 b § är en tredjedel av solvensgränsen, dock minst en procent av pensionskassans ansvarsskuld enligt lagen om pension för arbetstagare som avses i 79 §

2 mom. Det belopp som motsvarar minimibeloppet av verksamhetskaptalet skall bestå av sådana poster om vilka bestäms genom förordning.

83 d §

Om verksamhetskaptalet överskrider det fyrdubbla beloppet av solvensgränsen i 83 c § 1 mom., får överföringar till det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 79 § 2 mom. inte göras. Om överskridningen av verksamhetskaptalet kan betraktas som bestående, skall pensionskassan ordna sin verksamhet så att verksamhetskaptalet sjunker under den ovan angivna gränsen med beaktande av vad som genom förordning bestäms om de poster som skall hänföras till verksamhetskaptalet.

Om verksamhetskaptalet underskrider det fyrdubbla beloppet av solvensgränsen i 83 c § 1 mom., men överskrider solvensgränsens dubbla belopp, kan pensionskassan överföra överskottet i placeringsverksamheten eller en del av det till tilläggsförsäkringsansvaret eller upplösa detta till den del det motsvarar underskottet i placeringsverksamheten. Dessutom kan tilläggsförsäkringsansvaret utökas och upplösas i begränsad utsträckning med användning av försäkringspremierna.

Om verksamhetskaptalet överskrider solvensgränsen i 83 c § 1 mom. men underskrider solvensgränsens dubbla belopp, skall pensionskassan överföra överskottet i placeringsverksamheten till sitt tilläggsförsäkringsansvar. Pensionskassan kan i begränsad utsträckning använda tilläggsförsäkringsansvaret för att täcka underskottet i placeringsverksamheten.

Om verksamhetskaptalet underskrider solvensgränsen i 83 c § 1 mom. skall överskottet i placeringsverksamheten i sin helhet överföras till det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 79 § 2 mom. och ett underskott i placeringsverksamheten får då inte täckas med tilläggsförsäkringsansvaret. Om verksamhetskaptalet inte uppgår till minst beloppet för solvensgränsen och pensionskassans solvens inte kan förbättras på något annat sätt skall verksamhetskaptalet utökas med användning av försäkringspremier.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

83 e §

En pensionskassa som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet med ett verksamhetskapi- tal som underskrider det dubbla beloppet av solvensgränsen i 83 c § 1 mom., skall göra upp en plan för att stärka pensionskassans solvens (*styrelsens plan*).

Om verksamhetskapi- talet underskrider den solvensgräns som bestäms i 83 c § 1 mom., skall pensionskassan utan dröjsmål för godkännande tillställa social- och hälsovårdsministeriet en plan för återställande av en sund finansiell ställning för pensionskassan. Planen för återställande av en sund finansiell ställning skall visa att pensionskassans verksamhetskapi- tal genom en ökning av försäkringspremierna eller på något annat sätt inom ett år, eller av särskilda skäl med tillstånd av ministeriet inom högst två år, överskrider solvensgränsen.

Om verksamhetskapi- talet underskrider minimibeloppet av verksamhetskapi- talet enligt 83 c § 2 mom., skall pensionskassan utan dröjsmål för godkännande tillställa social- och hälsovårdsministeriet en plan för kortfristig finansiering. Finansieringsplanen skall visa att pensionskassans verksamhetskapi- tal genom en ökning av försäkringspremierna eller på något annat sätt inom tre månader överskrider minimibeloppet av verksamhetskapi- talet. Om de åtgärder som anges i finansieringsplanen inte har vidtagits inom denna tid, kan ministeriet av särskilt vä- gande skäl bevilja förlängd tid om högst tre månader.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

111 §

En försäkringskassa skall träda i likvidation och upplösas

2) om bokslutet utvisar underskott eller om ett eventuellt garantikapital eller en eventuell grundfond underskrider det belopp som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt i stadgarna och om underskottet inte har täckts eller garantikapitalet eller grundfonden uppbringats till fullt belopp under de två följande räkenskapsperioderna,

3) om kassan enligt stadgarna skall upplösas, eller

4) om en pensionskassa inte inom i lag föreskriven tid och i enlighet med 83 e § 2 eller 3 mom. har genomfört en plan för

återställande av en sund finansiell ställning eller en plan för kortfristig finansiering.

132 §

När ansvar som motsvarar pensioner och andra förmåner som baserar sig på lagen om pension för arbetstagare överförs till en övertagande försäkringsanstalt i en situation som avses i 111 § 1 mom., skall sådant verksamhetskapi- tal som avses i 83 b § överfö- ras till minst ett belopp som motsvarar solvensgränsen i 83 c § 1 mom., dock högst solvensgränsens dubbla belopp, så som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer. Verksamhetskapi- talet kan till övri- ga delar återbetalas till delägarna så som bestäms i 83 a § 4 mom.

När ansvar som motsvarar pensioner och andra förmåner som baserar sig på lagen om pension för arbetstagare överförs till en övertagande försäkringsanstalt i en situation som avses i 111 § 3 mom., skall det verksamhetskapi- tal som avses i 83 b § beaktas upp till det dubbla beloppet av solvensgränsen i 83 c § 1 mom. så som social- och hälsovårdsministeriet närmare bestämmer. Verksamhetskapi- talet kan till övriga delar återbetalas till delägarna så som bestäms i 83 a § 4 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1998. Lagens 79 § 2 mom. träder dock i kraft den 31 december 1997 och 8 § 2 mom. den 1 januari 1999. Bestämmelsen i lagens 83 d § om utökning av tilläggsförsäkringsansvaret med användning av överskottet i placeringsverksamheten enligt 83 d § 2—4 mom. och pensionskassans försäkringspremier tillämpas dock från den 31 december 1997 på det sätt social- och hälsovårdsministeriet beslutar.

Utan hinder av vad som bestäms i 83 c § är solvensgränsen och minimibeloppet av verksamhetskapi- talet i fråga om en pensionskassa som registrerats innan denna lag träder i kraft och som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsverksamhet, 1998 en åttendedel och 1999 två åttendedelar av solvensgränsen och minimibeloppet av verksamhetskapi- talet i 83 c §. Under de följande åren fram till år 2005 är solvensgränsen och minimibeloppet av verksamhetskapi- talet på

motsvarande sätt det antal åttandedelar av solvensgränsen och minimibeloppet av verksamhetskapitalet i 83 c § som de gångna kalenderåren utvisar.

Utan hinder av 83 d § 2 mom. är dock den gräns som motsvarar solvensgränsens dubbla belopp, 1998 hälften av det fulla beloppet och 1999 tre fjärdedelar av det fulla beloppet.

Utan hinder av vad som i 83 a § och 132 § bestäms om överföring av verksamhetskapitalet, skall 1998—2005 dock iakttas de bestämmelser som social- och hälsovårdsministeriet utfärdar.

Lagens 83 a—83 e § samt i fråga om indexförhøjningsansvaret 79 § 2 mom. tillämpas dock från den 1 januari 1999 på en sådan pensionskassa vid vilken utöver lagstadgat pensionsskydd har ordnats också ett kompletterande tilläggsskydd.

På de ansökningar om överföring av ansvar som är anhängiga vid social- och hälsovårdsministeriet innan denna lag träder i kraft tillämpas dock fortfarande de bestämmelser som gäller när denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 17 december 1997
